

Alzheimerpatiënt misbruikt

Toen Phil Kooke alzheimer kreeg, stortte zijn wereld in. De vrouw die zich over hem ontfermde, isoleerde hem van zijn kinderen en sleepte door een geheimgehouden huwelijk het familiefortuin binnen. Philip Kooke (39), commentator bij *Studio Sport*, beschrijft hoe het zo ver kwam met zijn vader.

FRANS BOSMAN

IK HAD aanvankelijk schroom om dit boek te schrijven. Het is zo intiem. Maar ik wil voor hem opkomen, zijn stem vertolken. De Stichting Alzheimer Nederland zegt dat misbruik zeer frequent voorkomt. Er bestaat zo veel schaamte over, dat het vaak wordt verzwegen. Maar mensen die financieel misbruik maken van een alzheimerpatiënt hebben maar één grote vijand en dat is openheid."

Op een indringende manier verhaalt sportcommentator Philip Kooke over zijn vader, bij wie op zijn 64ste alzheimer wordt vastgesteld. Eerder was al duidelijk dat hij steeds vergeetachtiger werd. Op zijn sierlijstfabriek sluit hij zich op in de directiekamer. Thuis maakt hij briefjes om de meest simpele huishoudelijke dingen maar niet te vergeten. Het huwelijk met zijn moeder is dan al voorbij.

In Ierland heeft zijn vader jaren eerder de liefde van zijn leven ontmoet, Debby. De stapel liefdesbrieven bewaart hij in zijn kluis op kantoor. Van samenwonen komt het niet. De Ierse blijft bij haar gezin.

Iedereen kent hem als de gesloten, autoritaire man, voorzitter van de hockeyclub en bestuurslid van de hockeybond. Philip Kooke: "Hij was de kostwinner thuis en had weinig aandacht voor zijn kinderen. Pas nadat ik het huis uit was gegaan, heb ik hem opnieuw leren kennen. Toen bleek dat we goed door één deur konden. We gaven elkaar de ruimte om te vertellen wat ons bezighield. Mijn vader liet me zelfs de kluis zien met liefdesbrieven. In die brieven zat zijn hele leven, zei hij. Daarmee kon ik zijn levensverhaal opschrijven, in welke vorm dan ook: in een artikel of een boek. Mijn vader vond het wel goed als ik over hem zou schrijven."

Op een receptie leert zijn vader de in Nederland wonende Poolse Magda kennen. Ze gaan samenwonen maar na een jaar ruzie gaan ze uit elkaar. Zijn vader koopt een huis aan de Friese Meren, Magda gaat enkele straten verderop wonen.

Wanneer de ziekte toeslaat, zoekt Magda hem weer op. Ze gaat hem verzorgen maar houdt de thuiszorg en Tafeltje Dekje buiten de deur. Zijn zoons en schoondochters die, samen met enkele vrienden en de huisarts een zorgteam rond hem hebben opgezet, zijn aanvankelijk blij met Magda's hulp. Ze wonen te ver om hem zelf elke dag op te zoeken.

Kooke neemt zijn vader nog twee keer mee op vakantie. "De laatste

Philip Kooke: 'Ik wil voor mijn vader opkomen, zijn stem vertolken.'

FOTO JAN VAN BREDA

keer was eigenlijk niet verantwoord. Zo bestelde hij in een restaurant krab en stak de poten met schaal en al in zijn mond. We hebben een half uur moeten peuteren voordat we alle splinters er weer uit hadden."

Thuis krijgt de hulp van Magda al

'HIJ BESTELDE KRAB EN STAK SCHAAL EN POTEN IN ZIJN MOND'

gauw een grimmig kantje. "Ik had een goed contact met zijn accountant die al jaren zijn administratie regelde," zegt Kooke. "Hij vertelde dat Magda een vergoeding voor haar werk wilde hebben. Ik vond dat een redelijk verzoek. Vader had een boot van ongeveer 20.000 euro. Die zou verkocht worden en dat

geld zou naar Magda gaan. Maar hoe afhankelijker hij van haar werd, hoe meer eisen zij ging stellen. Wij moesten haar als vaste partner erkennen en hij moest haar zien als erfgenaam."

Al gauw mocht zijn vader alleen nog maar met zijn kinderen bellen als Magda er bij was. Dat kon ook niet anders want de voorkeurtoetsen met hun nummers deden het ineens niet meer.

Kooke: "Mijn vader wilde nog een keer zijn Ierse Debby zien, om afscheid van haar te nemen. Een vriend heeft toen namens hem een warme brief in het Engels geschreven want dat kon hij zelf niet meer. Magda vond die brief en ontplofte. Hij moest Debby bellen en zeggen dat het uit was, anders zou hij niet meer verzorgd worden."

Later vond Magda de sleutel van de kluis met liefdesbrieven, zegt Kooke. "Ze heeft ze één voor één

Athene toen ik door mijn broer werd gebeld: of ik wist dat ze al getrouwd waren? Dat had Magda zich laten ontvallen toen mijn vader voor een operatie was opgenomen in het ziekenhuis."

Achteraf kan hij zich de haren uit zijn hoofd trekken, zegt hij. "Natuurlijk had ik met mijn vader al eens besproken of hij zich niet onder curatele moest laten stellen. Hij reageerde zo emotioneel dat ik dacht: dan wachten we nog maar even. Maar het snelle verloop van de ziekte haalde ons in."

Na zijn mislukte verzoeningspoging trok de huisarts zich terug, zegt Kooke. "Ik neem hem niets kwalijk maar daardoor kreeg Magda wél vrij spel." Ook de accountant reageerde niet meer. "Vader wist

'MIJN BROER BELDE: OF IK WIST DAT ZE AL GETROUWD WAREN?'

het niet meer als je twee dagen eerder bij hem langs was geweest. Hij heeft ongetwijfeld tegen zijn accountant gezegd dat ik hem in de steek heb gelaten en dat hij me niet meer hoefde te bellen. Die man heeft me niet één keer meer teruggebeld."

Zijn vader is nu 69 en vegeteert in een verpleeghuis. "Hij had een euthanasieverklaring voor het geval hem dit zou overkomen. Die blijkt alleen te gelden voor lichamelijk lijden. Daar blijkt dit niet onder te vallen."

Pas na zijn dood kunnen ze proberen het huwelijk te laten ontbinden, zegt Kooke. "Uit een kopie van de huwelijksakte blijkt dat bij overlijden zijn volledige vermogen – toch een bedrag van zes nullen – naar Magda gaat. Als zij eerder sterft, gaat er overigens niets naar hem. Sinds 1 januari 2003 bestaat het wettelijk kinsdeel van vijftig procent niet meer. We zijn dus volledig onterfd." Magda heeft haar eigen huis verkocht en woont sindsdien in het huis van hun vader.

Kooke: "De notaris heeft zich niets aangetrokken van onze waarschuwingen dat vader dementeerde. Onze klacht tegen hem is gegrond verklaard. Hij is door het gerechtshof in Amsterdam veroordeeld. Schorsen was geen optie, omdat hij toen al gepensionerd was. Hij kwam eraf met een waarschuwing."

Philip Kooke: 'Ik laat je nooit in de steek', 15,95 euro. Nieuw Amsterdam Uitgevers.